

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 2. marts 2006
Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2005-945-0019
Dok.: TFR40093

NOTITS

om

logning af Internet-oplysninger, oplysninger om Internet-baserede e-mail-tjenester og oplysninger om IP-telefoni

1. Baggrund

Ved lov nr. 378 af 6. juni 2002 – den såkaldte anti-terror lov – blev der bl.a. indsat nye bestemmelser i retsplejelovens § 786 om registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik og om telenet- og teletjenesteudbyderes praktiske bistand til politiet.

Efter retsplejelovens § 786, stk. 4, påhviler det udbydere af telenet eller teletjenester at foretage registrering og opbevaring i 1 år af oplysninger om teletrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold. Justitsministeren fastsætter i henhold til bestemmelsen efter forhandling med ministeren for videnskab, teknologi og udvikling nærmere regler om denne registrering og opbevaring.

Efter retsplejelovens § 786, stk. 5, kan justitsministeren endvidere efter forhandling med ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fastsætte regler om telenet- og teletjenesteudbyderes praktiske bistand til politiet i forbindelse med indgreb i meddelelseshemmeligheden.

Justitsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af disse bestemmelser.

Det fremgår af lovens forarbejder, at det nærmere indhold af de administrative regler om logning og praktisk bistand til politiet forudsættes fastsat efter dialog med branchen.

Justitsministeriet sendte den 24. marts 2004 et udkast til bekendtgørelse og vejledning om tele- net- og teletjenesteudbyderes registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik samt praktiske bistand til politiet i forbindelse med indgreb i meddelelshemmeligheden i høring hos en række myndigheder og organisationer mv. Høringsfristen udløb den 15. maj 2004.

På baggrund af drøftelser med branchen blev der herefter nedsat en ekspertgruppe med deltagelse af repræsentanter for IT- og telebranchen samt boligforeningerne med henblik på yderligere drøftelser af udkastet til bekendtgørelse og vejledning.

På baggrund af drøftelserne i ekspertgruppen er der senest udsendt et revideret udkast til bekendtgørelse i februar måned 2005.

Den 21. februar 2006 vedtog Rådet (retlige og indre anliggender) endvidere et EU-direktiv om logning af trafikdata.

På denne baggrund foreslås det, at ekspertgruppen på et kommende møde drøfter omfanget af logningsforpligtelsen for så vidt angår Internet-oplysninger.

2. Forslag til den videre proces

Justitsministeriet lægger op til en drøftelse af logningsforpligtelsen for så vidt angår Internet-oplysninger på mødet i ekspertgruppen om logning den 8. marts 2006.

Resultatet af drøftelserne vil herefter indgå i Justitsministeriets overvejelser med henblik på den endelige udformning af logningsbekendtgørelsen.

3. Forslag til model for logning af Internet-oplysninger, herunder oplysninger om Internet-baserede e-mail-tjenester samt IP-telefoni

Justitsministeriet har overvejet spørgsmålet om omfanget af logningsforpligtelsen for så vidt angår Internet-oplysninger, oplysninger om Internet-baserede e-mail-tjenester og oplysninger om IP-telefoni.

Det har bl.a. fra branchens side været anført, at Justitsministeriet tilsyneladende ønskede at logge samtlige Internet-oplysninger, og at dette bl.a. ville betyde, at den loggede datamængde ville være uhåndterbar, og at man samtidig ville blive pålagt at logge indhold.

Justitsministeriet har på den baggrund særligt overvejet det politimæssige behov for trafikdata. Det kan på den baggrund bemærkes, at politiet typisk i indledningen af en konkret efterforskning

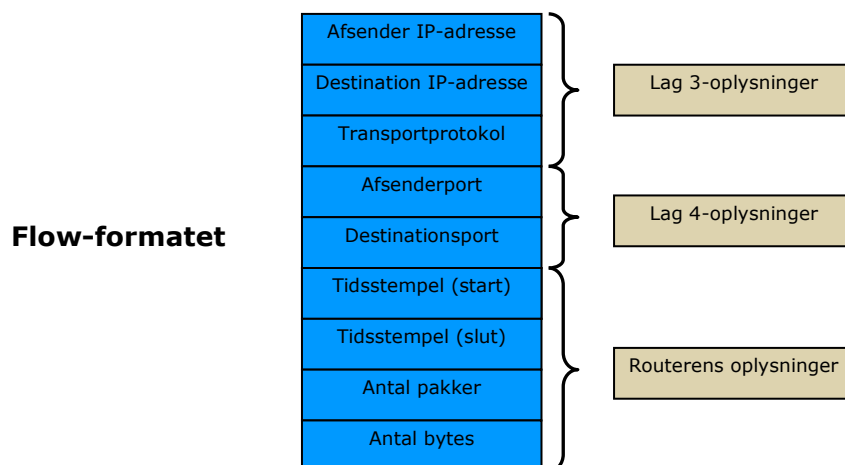
vil have behov for hurtigt at kunne tilvejebringe et billede af, hvilke tjenester en Internet-kunde gør brug af. På denne baggrund vil politiet kunne tilrettelægge og planlægge den fremadrettede efterforskning. Det vil således ud fra en politimæssig synsvinkel ikke altid være nødvendigt at logge samtlige Internet-oplysninger.

I det følgende er der redegjort for Justitsministeriets overvejelser og forslag til en teknisk løsning, der på den ene side ikke lægger op til fuldstændig logning af samtlige Internet-oplysninger, men som på den anden side ses at opfylde de basale krav til tilrettelæggelsen af politiets videre efterforskning:

Ved en såkaldt "data-transmission" arbejdes der i forskellige lag. Lagene er defineret i forhold til den såkaldte "OSI-model", der modellerer data-transmission.

"Routningsdata" – eller i fagsprog "header-oplysninger" – er data, der bl.a. indeholder informationer vedrørende IP-adressering og protokoltype på det følgende lag. Denne information foregår på OSI-modellens lag 3 og med hensyn til protokoller fra lag 4.

På OSI-modellens lag 4 findes "header-oplysningerne" for den anvendte transportprotokol, herunder oplysninger om portnumre for TCP og UDP (de to hyppigst anvendte transportprotokoller).

"Payload" er dataindholdet i de øvre lag: Det vil sige grafik, dokumenter eller andet indhold, men også "header-oplysninger" fra de øvre protokollag. Det er i selve "payload-delene", de brugerrelaterede data findes.

Som historiske teleoplysninger vil kombinationen af routningsdata og udvalgte ”header-oplysninger” fra transportprotokollen typisk være efterforskningsmæssigt tilstrækkelige. Efter det for Justitsministeriet oplyste, har teleselskaberne i dag kendskab til produkter, der understøtter denne form for logning af routningsdata.

Teknologien omkring disse produkter er endvidere efter det oplyste indrettet således, at det vil være muligt at logge initierende pakke og afsluttende pakke med henblik på, at omfanget af en brugers data-session udelukkende vil omfatte de i eksemplet nedenfor nævnte oplysninger.

Eksemplet neden for viser en Tele 2-kundes opkobling mod BT’s hjemmeside den 7. februar 2006 kl. 06.42:

IP-adresser	Transportprotokol
S: 212.56.170.123 D: 80.80.12.123	TCP S: 8080 D: 80
Antal pakker	Tidsstempler
500 pakker 499 KB	S: 07022006 06:42:01 E: 07022006 06:43:45

Afsender A’s IP-adresse og modtager B’s IP-adresse skal i den enkelte udbyders netværk registreres så tæt på abonnenten som overhovedet muligt.

Justitsministeriet skal på denne baggrund foreslå, at omfanget af logningsforpligtelsen for så vidt angår Internet-oplysninger, oplysninger om Internet-baserede e-mail-tjenester og oplysninger om IP-telefoni, begrænses til oplysningerne i det oven for beskrevne eksempel.

Man kunne i øvrigt overveje at fastsætte logningsforpligtelsen i form af en såkaldt ”sampling” – eksempelvis ved interval-sampling af hver n’te pakke.

Man kunne herudover overveje supplerende at fastsætte en forpligtelse til at logge DNS-opslag.

Det skal bemærkes, at forslaget ikke omfatter oplysninger om e-mail-tjenester og oplysninger om IP-telefoni for så vidt angår udbydernes egne tjenester. Kravene til logning af oplysninger om udbydernes egne tjenester vil blive drøftet på et senere møde.